

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N O . 0 9 1 4 9

VAKSN, VAKSN BLIMELEKH

H. Erlkh

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

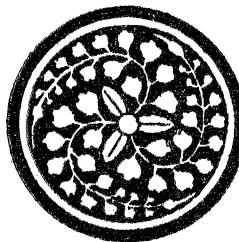
The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ה. ערליז

וּאֱקָסָן, וּוּאֱקָסָן
בְּלִימָעַל עַךְ

(קינדער-ליידער)

ארויסגעגעבן דורך דעם פֿאָרְלָאָג «קָאַיָּר»
'אַהֲנָעַסְבּוֹרָג, דְּרוּם־אַפְּרִיקָע,
תשכ"ד — 1964

WAKSEN, WAKSEN BLIMELECH
(CHILDREN'S VERSES)
BY H. EHRLICH

Published by The "Kaylor" Publishers
Johannesburg, South Africa,
1964

אֵינָה אַלְטָן :

9	וּאֱקָסָן, וּאֱקָסָן בְּלִימָעַלְעַךְ — — — זִיִּיט
10	חַנְחַלְעַס גַּעֲבֹוִירַנְטָאָג — — — "
12	עַטְעַלְעַ אָוָן אַיְר לִיאַלְקָע — — — "
13	אַיְן שָׁוָל — — — "
14	בִּים דָּעָנְטִיסְט — — — "
15	עַס הָאָט חַנְחַלְעַ אַקְעַצְעַלְעַ — — — "
16	אַיְן שְׁפָאָס — — — "
18	שְׁטִיטַת אַקְלִינְגַּע מִיְּדַעַלְעַ — — — "
19	דָּעָר פָּאָפּוֹנְגַּי — — — "
20	דָּאָס וַיְיַגְּרָל — — — "
22	מִיְּן בָּאָבָע — — — "
24	בְּלוּמְעַנְטָאָג — — — "
25	דָּאָס קְלִינְגַּע הִינְטַעַלְעַ — — — "
27	גַּעֲקוּמָעַן אִיז דָּעָר שְׁטָאָרָך — — — "
29	זִיכְּתַת אַפְּוִיגְּלָ אַוְרַת אַ בּוּיְם — — — "
31	מִיְּן טְעַדְּיַ-בָּעָר — — — "
32	וּוְעַן אַיְד זָאָל זִין אַ פִּיְיַגְּלָעַלְעַ — — — "
33	אַיְפָּן דָּאָך שְׁטִיטַת אַ הָאָן — — — "
34	דָּעָר הַעַלְפָּאנְט אִין דָּעָר זָו — — — "
35	דָּעָר קָוְגָּצְנִי-מַאְכָעָר — — — "
37	עַרְגָּעַץ אִין אַ וַיְיַטְעַר שְׁטָאָט — — — "
39	טְשָׁאָמָבִי דָּעָר קִיטְשְׁנַ-בָּאִי — — — "
41	מִיסְטָעָר, מִיסְטָעָר פְּלִיעָז אַ סְעָנָט — — — "
43	דָּעָר טְוִיטַ פָּוָן אַ פְּרִינְצַ — — — "

איינט, צחוי, דריי פיר —
קינדרער קלאפּן אין מײַן טיר.
קינדרער גוטע קומט אָרײַן
חעט אַיר גוטע געסט דָא זײַן.

מְאַגֵּן לִי בָּן.

וואקסן, וואקסן בל'מעלעך

וואקסן, וואקסן בלמעלעך
טיפ אין אונדזוער גארטן.
גרעסעראע אונ קלענערע
געפינען ווועט איר דארטן.

די קאָלִירָן שַׁיְנִינֶקָע,
צֹו קוּקוּ — אַ מַחְיהָ.
יעֲדָעָר טָאגָ אלֶץ פֿרִישִׁינֶקָע
בְּלָעַטְלָעַד גָּאָר נַיְיעַ.

באגיס איך מײַנע בלימעלער,
און גיב א צאָרטן ריר.
און וווען איך קומ פון שוֹל אַהֲיִם,
זײַ וואָרטן שווֹין אוֹיף מֵיר.

חנהלעס געבורון-טאָג

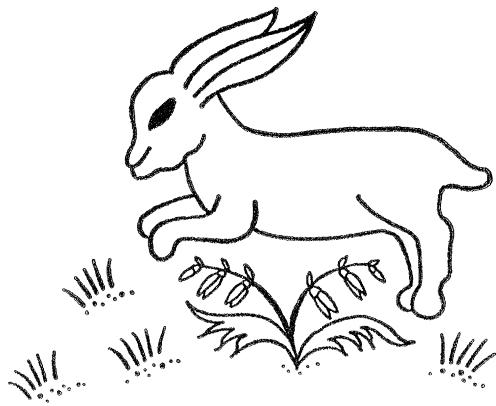
עס איז די קלײַינַע חנהלע
געוווארן זיבּן יאָר.
פארפלאָכְטַן אִירַע צעפֿעלעַד,
מייט בענדעלעַד — די האָר.

דאָס הוּא איז פַּיל מֵיט קִינְדָּעָלָעַה,
מַתְנָוָת אָן אַ צָּאָל :
איינַע בְּרוּנְגַּט אַ טְּעִידִי־בָּעָר,
אַ צוּוּיַּטְעַ בְּרוּנְגַּט אַ „דָּאָל“.

אַ דְּרִיטַע בְּרוּנְגַּט אַ העזְעַלְעַ —
אַ העזְעַלְעַ וּוֹאָס טָאנְצַט.
חנהלעַ, זִי קוּקְט אָוִיפּ דָּעַם,
אוֹן סְפִּנְימֶל עַס גָּלְאָנְצַט.

זִיבּן קלײַינַע לִיכְטָעַלְעַ
וּוי נַאֲדָעַלְעַ די גְּרוּוִיס —
די מאָמָע צִינְדַּט זִי פְּרִיאַלְעַד אָן,
אוֹן חנהלעַ לעַשְׂט אָוִיס.

די קינדערלעך צעינגען זיך,
עס העלפט דער טעדי-בער.
חנהלע פארשעט זיך באָלד
אוּן לאֶזְט אַרוֹיס אַטרער...

עטעלע און איר ליאלקע

ויצט די קלײַנע עטעלע
אונ מאכט צורעכט דאס בעטעלע :
די ליאלקעלע וויל שלאָפּוּ.
אי-לו-לו-לו, קינדעלע,
שלאָפּ געזונט, מײַן הינדעלע —
(עם איז שווין אויסגעשלאָפּוּ).

געמט די קלײַנע עטעלע
דאָס קינד אָרוֹיס פֿוּן בעטעלע :
די ליאלקעלע וויל עסּוּ.
געמט זי מילך אָ בִּיסּעלע,
גיסט אָרֵין אַין שִׁיסּעלע —
(עם האָט שווין אָפְּגָעָסּוּ).

געמט זי אָן אַיר הענטעלע,
טווט אַיר אָן אָ מענטעלע,
אונ גיט אָ קוֹש אַין שְׁטָעָרָן :
וועין ניט, נָאָרִיש פִּיגָּעָלָע,
מָאָך ניט נָאָס דִּין אִיגָּעָלָע —
אָ מאָמָעָן דָּאָרָף מָעַן הָעָרָן !

אין שול

הערכה מטעם האט אוועק געפֿרט
האוניה הלאוין איז שול.

ווײַז ווַיְשַׁת דִּי קָלִינָע אַיגֶעֶל עָה,
פְּאָרְגִּיט אֵין אַגְּוֹוִין :

דער לעדרער גלעט איר קעפעלע —
זוי זאל קייז נאר ניט זיין,
צעו ווינגען פאר א מיידעלע
איין אין שול ניט פיין.

ז' ווישט זיך אוים די איגעלאָר :
אַ פִּיגְעָלָעַ עַס פְּלִיטָם,
עַס לְאַכְןָ אַלְעַ קִינְדָּעָלָעַ
אוֹן חַנְהָלָעַ לְאַכְטָמִית.

בִּים דַעֲנָטִיסְט

עם טוט דער קלינער עטעלען
א ציינדעלע שטארק ווי.
ז' האלט זיך פארון בעקלע
און גיט א גרויס געשמי.

פִירֶת דֵי מַאמְעָע עטעלען
צומ דענטיסט גלייך אוועך.
דערוזט ז' דארט דֵי צווענגעלעך
און ווינגען בעט פון שרעך.

— האב קיין מורה, מיידעלע,
איך וועל דיר גארנישט תאָן.
עפָן נאר דאס מיילכעלע,
און — אט איין שוין דער צאן.

שטייט ז' און זי ווונדערט זיך
און קען עם ניט פֿאַרְשְׁטִיעַן :
ערשת געהאט א ציינדעלע,
און אט — ניטה מער שוין.

עם האט חנהלע אַ קעצעעלע

עם האט חנהלע אַ קעצעעלע,
געלעט זי עם און געלעט.
און שלאפען מוו דאס קעצעעלע
מיט חנהלען אין בעט.

זי האלט דאס קל'יינע קעצעעלע
שטענדיק נעבן זיך.
און וווען זי דארף אroiיסגיין וו
לאזט זי עם אין קיך.

פאר חנהלען דאס קעצעעלע
אין איינע אין אַ וועלט.
עס טרינקט די מילך פון טעצעעלע,
און חנהלע — זי קוועלט.

זי טוט איר אוֹ אַ יאקעלע,
עס זאל ניט וווערן קראנק.
עס קוקט אויף איר דאס קעצעעלע
און גיט איר אַפּ אַ דאנק.

אין שפָאַס

עם האט דאס קל'ינע טעכטעREL
נאָכְגַעְתָּאָן דער מאָמָעָן —
(די מאָמָע אֵין אוּוֹק אֵין גָּאָס
און ווּעָט זִיךְרָאָן גָּאָס זָאָמָעָן).

זַי נָעָמֶת אֲרוֹוִיס דער מאָמָעָס פָּאָרָב
און פָּאָרְבָּט זִיךְרָאָן דִּי בְּרֻעְמָעָן.
אַ קָּוָק אֵין שְׁפִיגָּל : יָא, סְאַיְן פִּין,
זַי דָּאָרָף זִיךְרָאָר נִיט שְׁעַמְּעָן.

זַי פָּאָרְבָּט זִיךְרָאָן דִּי לִיְפָעָלָעָר,
וּוי עַס טוֹט דִּי מָאָמָע :
אַ בִּיסְלָ פָּאָרָב דִּי בְּעַקְעָלָעָר —
און שְׁוִין, זַי אֵין אַ דָּאָמָע.

די מאָמָע קוּמָט צֹ גִּין אָוָן זַעַט
דאָס קִינְד מִיט שְׁוֹוָאַרְצָע בְּרֻעְמָעָן :
אוֹזָא קל'ין מִידָּעָלָע וּוי דָו,
פָּעָ, דָו דָאָרְפָּסְט זִיךְרָאָר שְׁעַמְּעָן.

דאַס טעכטערל — עס קווקט זי אָז
ווײַסְיוֹאַלְט זי וועעלֵן פרעגן :
אויב די מאַמע מעג עס טָאָן —
פֿאַרְרוֹאָס זָאָל זי נִיט מעגן ? ...

שטייט א קלײַנע מײַדעלע

שטייט א קלײַנע מײַדעלע —

א פנימל א פריש.

א דין אוּן גאלדיק שמייכעלע

צעגיסט זיך איזוי זיט.

אוּן דערבי א יינגעלאָ

נעמט צערטלאָר אָן אַיר קאָפּ.

אַ קוש — אַ זילבער גָּלוּקעלאָ

קייקלט זיך אַראָפּ.

פארשעט זיך באָלְד דאס מײַדעלע,

אנטלויפּט מיט א געווֹיִן.

אָומַעַטִּיך דאס יינגעלאָ —

בלַיְבַּט אַיִינַקָּעָר אלְיַיִן.

דער פאָפּוֹגַי

עם האט דער טאטע אונדז געבראכט
א פאפויגי א גרא.
ווען איר קומ, באג'ריסט ער מיך :
האלא ! האלא ! האלא !

בעט איד, אז די מאמע זאל
דערצ'ילן מיר וואָרומ
ריידן קען א פֿאָפּוֹגַי
אוֹן אַקְאַץ אֵין שְׁטוּם.

גיט די מאמע מיר א זאג
און שמייכלט נאר דערצו,
ווײילעם האט א פאפויגי
א צינגעלאע ווי דז...

דאס זיגעREL

עם האט דער טאטע בערעלען
א זייגערל געבראכט.
שפילט מיט דעם זיך בערעלע
טאג אוזו ווי נאכט.

ללייגט ער צו צום אויערל
צו הערן אויב עס גיט.
קוקט ער אויפֿ דַי ווייזעלעֶד,
דאָס זִיגערל — עס שטיט.

עפנט ער דאס דעקלע
א קוק צו טאן און שוין —
געפעלן אים די רעדעלער
וואס זיגצן איזוי קליען.

דרייט ער אפ די שרייפעלעך
וועיפל נאר ער קען,
געט ארויס די רעדעלעך —
קיינצער זאל גיט זען.

שטייט דער קלינער בערעלע,
דאס קעפעלע געבזיגן.
און טרעעלעך ווי פערעלעך
זיך קייקלען פון די אויגן.

מיין באָבע

מיין באָבע איז אַ גוטע,
 זי גיט מיר וואָס אַיך וויל.
 וואָס אַיך זאל ניט בעטן,
 איז קײַנמאָל ניט צופיל.

מיין באָבע וואָלט אלֶיך וועלֶן
 מיר האָבן נעבן זיך.
 זי גיט אַרום פֿאָראָומערט
 ווען אַיך קומּ ניט אַזוי גִּיד.

און מעשהלעד גַּאר שַׁיינע
 דערצ'ילט זי מיר אַזוי :
 ווי ס'איין אַ האָן געפלויגן
 און אויסגעלייגט אָן אַי.

און ווי אַזוי אַ קאָץ
 ערצעץ אַין אַ הויין,
 אַנטלאָפּן אַין פּוֹן שְׁרָעָק
 דערזענדיך אַ מויין.

אָוֹן מַעֲשָׂה לְעָר אֶזְעָלְכָע
דָּעֶרְצִיְילָט זַי מִיר אַסְרָה.
אַיְדָקָוק אַיְר אַיְנְדִי אַוְיגָן,
הַעָר זַיְד צַו אָוֹן לְאָרָה.

בלומען-טאָג

בלומען, בלומען, בלומען,
בלומען און א שיער.
בלומען און די פענץטעה,
בלומען כי דער טיר.

בלומען אין די גאָסן
אויסגעשטעלט אַ פראָקט.
די קאלירן פֿינקלען
ווע שטערן אין דער נאָקט.

קוק איד אויף די בלומען
קוק און ווער ניט מיד,
ווײַ יעדער בלום באזונדער
זינגען וואלט אַ לִיך.

דאס קליען הינטעלען

איך האב א קליען הינטעלע,
א הינטעלע א גאלד.
קוש איך אים דאס קעפעלע
אונ האב אים זיינר האלט.

זאגט די מאמע : טעכטערל,
דו זאלסט עס מערכ ניט טאן.
פון קושן קליען הינטעלען
פאלאט ארויס א צאן.

פיך איך אים אין שול אועעה
אונ זען אים אויף א שטול.
זאגט דער לערער : הינטעלען
גיינע ניט אין שול.

ברענג איך אים אהיים צורייק
אונ נעם מיט אים זיך שפילן,
שרײַיט די מאמע, או ער האט
ונאָס געמאָכט די דילן.

קוק איך אויפן הינטעלע
מייט טרערן אין די אויגן.
וועיס איך מעיר ניט וואס צו טאן,
און וו איך זאל אים ליגז...

געקומען איז דער שטארך

געקומען איז דער שטארך צו אונדז
און אנגעקלאפט אין טיר,
און געבראכט דער מאמען האט
א שוועסטערל פאר מיר.

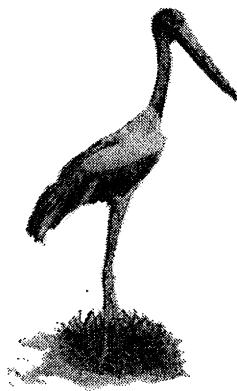
א שוועסטערל א קלײינינקע,
מיט הערעלען אן צאל.
און אייגעלען גאָר בלאיןקע
אוֹזַי ווי בַּי מִין “דָּאַל”.

نعم איך אן איר הענטעלע
א קוש צו טאן, און שווין —
עפנט זי דאס מיילכעלע
און באָלד מיט א געוויין.

רייר איך אן איר פיסעלע
שרײַיט זי גאָר א שרעק.
לאָז איך זי אין בעטעלע
און גַּי פַּוּן אֵיר אַוּזֶק.

זָאָג אַיְד : מַאְמָע, וְוַעַן דָּעַר שְׁטָאָרַך
וְוַעַט אַנְקָלָאָפָן אִין טִיר,
בָּעֵת אִם, עַר זָאַל בְּרוּנְגָעַן אִיצֶט
אֲ ברודערל פֿאָר מִיר...

זיצט א פויגל אויף א בוים

זיצט א פויגל אויף א בוים

און טראעלט.

שטייט א יינגעלע דערבי

און קוועטלט.

זאג מיר, פויגל, וווער דו ביסט

און דערציאל מיר ווועדו פלייסט.

האסטו שוועסטער, האסטו ברידער,

און וווע נעםסטו דיינע לידעער ?

האסט א טاطן, האסט א מאמען,

ביסטו וווען מיט זיי צוזאמען ?

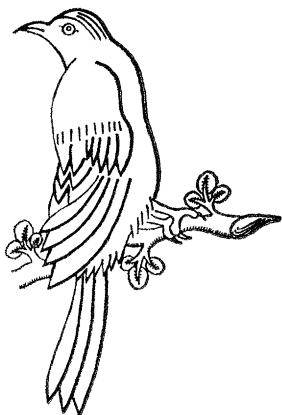
און וווע נאקט איז דער בוים,

האסטו וווע א וואראם הײַם ?

ברענג צורייך מיך צו מיין טיר,
וואו מיין מאמע ווארט אויף מיר.

זינגעט דער פוייגל הoir זיין ליד,
זינגעט און זינגעט און ווערט ניט מיד.

מיין טעדי-בער

איך וויס ניט וואס עט איז דער מערכיט מײַן גרויסן טעדי-בער.
וואו איך גיב אים נאָר אָ ריר
געומט ער קראָעכֶן אָן אָ שייעַר.

ללייג איך אים ארײַן אין בעט,
פֿרְרוֹו אִים געַבָּן נָאָר אַ גַּלְעָט,
כַּאֲפָט זִיר אוֹף מֵיַן טַעַדְּ-בָּעָר
אוֹן וּוֹי פְּרִיעָר קְרֻעְצָעַט עָר.

דריד איר לאנגוראם, אוזי שטיל
אוון איר פרעוג אים ווואס ער וויל,
ווואס עס טוט אים אוזי וויל,
או ער קראעכצעט אלץ אוזי.

שטייט די מאמע אונ זי לאקט,
לאקט אונ לאקט אונ זאגט דערביי :
קראנק אייז נאר דיין טעדי-בער
פפז עסן צופיל נאשערוי ...

ווען איד זאָל זיין אַ פִּיגֶעֶלֶעֶן

ווען איד זאָל זיין אַ פִּיגֶעֶלֶעֶן
אין אַ שְׂטִיגֶעֶלֶעֶן פָּאָרְשָׁפָאָרֶט,
צְעַבְּרָאָכְנָן כִּיוֹאָלֶט דָּאָס שְׂטִיגֶעֶלֶעֶן
אוֹיפֶּה קִינְגָּם נִיט גֻּוּוֹאָרֶט.

אוֹן גַּעֲפְּלוּגֵן וּוַיִּתְּ אָוּעָק
אוֹיפֶּה אַ הַוִּיכָּן בּוּיִם.
אוֹן אַ נַּעַטְגַּדְבָּאָט זִיךְ דָּאָרֶט,
גַּעֲבְּוִוִּיט פָּאָר זִיךְ אַ הַיִּים.

אוֹן פִּיגֶעֶלֶעֶן וּוְאָלֶט אִיר גַּעַהָאָט
טָאָקָעַ אוֹן אַ צָּאָל,
אוֹן גַּעַזְנְגַעַן וּוְאָלָטָן מִיר
אלָעַ מִיט אַמְּאָל :

עֲפָנֶת אוֹיפֶּה דִּי שְׂטִיגֶעֶלֶעֶן,
אִיר מַעֲנְטָשָׂן גּוֹט אוֹן פִּין.
סְאַיַּז אָוּמְעַטִּיק דִּי פִּיגֶעֶלֶעֶן
איַן שְׂטִיגֶעֶלֶעֶן צָו זִין...

אריפן דאך שטייט אָהָן

אויפן דאך שטייט א האן,
שטייט און וויסט ניט וואס צו טאן,
ווערט ער אומראיך — א שרעך,
הויבט זיך אויף און פלייט אוועך.

פליט און פלייט אונ וויסט ניט וו
זעט ער ווי עס פלייט אַקָּו.
כאמפט ער אַו די קו בײַם עַקְּ
אַוְן ער פלייט מיט אַיר אַוּזֶק.

זעט ער ווי עס פלייט א ציג,
אויפיך די הערנבער שטײַיט א פלייג,
און פוּו הינטן פלייט א האז
קמיט א קעלבל אויפַָן נאָז.

שטייען קינדערלעדר אין גאַס
אוֹן זַיִ לְאָכֵן פּוֹנָעָם שְׁפָאָסֶט,
רוֹוִ גַּעֲפְּלוֹגָן אַיזָּ אַכוֹ,
אוֹן מַעַן וּוַיִּסְטְּ נִיטָּ וּוַעַן אוֹן וּוֹוֹ...

דער העלפאָנט אין דער זו

דער העלפאנט אין דער "זו"
אגרויס איז ווי א הויז.
אוון אויגן האט ער קלינע
אווני ווי בי א מויין.

אוֹן פִּיט אָזַעַלכָּע גֶּרֶאָבָע,
גֶּרֶעְבָּעֵר וּוּ בַּיִם פַּעֲרָד.
אוֹן אַ נָּאָז אַ לְאַנְגָּן,
גֶּרֶעְיכְּטָע סַבְּזַע דְּעָרָע.

אוֹן אָן עַק אַ קּוֹרְצָן —
קוּרִים עַר זַעַט זִיד אָן.
אוֹן דְּעַרְצָנוֹ נָאֵר הַאֲטָעָר
אַאיָן מִיטָּנוֹ נָאֵן אַ צָּאן.

האָב אִיךְ לַיְבּ צוֹ קוֹקוֹן,
וּוֹיְ עֲרַ טְרֻעַט אָוֹן טְרֻעַט.
וּוֹיְלּ עֲרַ אַבְעַר שְׁלָאָפּוֹן,
...נוֹנוֹ נְעַמֵּט שְׂרַ אָזָא בָּעַט ?...

דער קונצן-מאכער

וועידער קונצ'ן-מאכער גיט
מייט די הענט א מאָר,
פליעזן פון זיין הוט אַרוֹיס
ענטעלער אַסְט.

זֶה גַּיְעָן אָנוּ זֶה קוֹאָקָעָנָעָן :
קוֹעָקָ, קוֹעָקָ, קוֹעָקָ.
פָּאָטָשׁוֹן מִיטָּדִי פְּלִיגָּלָעָרָךְ :
אָנוּ גַּיְעָן בָּאָלְדָ אָוָעָךְ.

גיט ער ווידער מיט די הענט
פונ דאסנוי א מאך,
און פון הווט באויזן זיך
טיבעלעך א סר.

קלאָפָן מיט די שנעבעלער :
טיק, טיק, טיק.

שפֿרײַיט ער ווֹידער אוַיס די הענט
אָאוּן ער זָאגט אַ שְׁפַּרוֹר.
קְוּמָעָנוּ קְלִיְנָע הִינְדָּעַלְעָר
מִיט פְּעַדְעָרָן וּוֵי פָּוֶר.

עפנען די מילכעלעך
אוון פישטשען אויפן קול.
פלוצלונג אלע הינדעלעך
פארטשווינדן מיט אמאל.

הויבט ערד אן צו זינגען איצט :
דידל, דידל, דיי —
געמען פון זיין ארבל גיין
הצעעלעדר גאר דריי .

**בליליבן שטיין די העוזעלעך
אומעטיק אונ שטיל.
גיט ער מיט די הענט א מאָר —
געטעןדייקט איז דאס שפיל.**

ערגעץ אין אַ רוּיַּטָּעֶר שְׂטָאָט

ערגען אין א וויטער שטאט
אייז א מעשה זיך פאללאפֿן —
אייז א שיינעם זומער-טאג
אייז די זונ פון דארט אנטלאפֿן

שטייען מענטשן אויף דער גאס,
שטייען ווי פאָרלאָן.
עדרט געוווען איז די זוז
אוון פּוֹצְלוֹנָג וִיט גַּוּוֹאָן.

ווערט א טומל, א געלאָט,
אוֹן מעָן זוכְת אַין אלָע הַיּוּמָן.
איינער זוכְת די זוֹן אַין בעַט,
אוֹן א צוֹוִיטָעֶר זוכְת אַין קויּמָן.

קומט א דרייטער אוון דערציילט,
או ער וויסט דעם גאנצן סוד.
ער אין זיכער, או די זונ
לייגט באהאלטן טיפ אין באד.

ווערט עס ווידער א געללאַפ
 און מען זוכט דארט שעה נאָר שעה.
 ביז זיִ זעען אָז די זוֹן
 איז אַין באָד שווֹן אוּיך ניטָא.

גיִיט אָ וואַנדערעַר פֿאָרבי
 מיט די אוּיגַן האָלָב פֿאָרְשָׁלָאָפַן :
 "הָאָט אֵיר אָפְשָׁר וּוּ גַּעֲזָעַן
 אָט די זוֹן וּוָאָס אַין אַנְטָלָאָפַן ?"

קוּקֶט דָּעַר וואַנדערעַר זִי אָן
 אַן מִיט אָ שְׁמַיִיכְל עַנְטְּפָעַרְט זִי :
 "אוּיב אַנְטָלוּיפַן קָעָן די זוֹן,
 קָעָנְתָ אֵיר נָעָמָעַן קִיְיָעַן שְׁטוּרְוַי".

טשאַמְבֵי, דער קיטשׁן-באַי

טשאַמְבֵי איז אָ קיטשׁן-באַי,
און ער אַרבָּעַט שׂועָר.
וּוִידָּשָׁעָסִי) טַאֲקָעַ נִיטַּ קִין סָר —
נעמען קְרִיגֶט ער מַעַר אָון מַעַר.

עס פַּרְעָגֶט אִים נִיטַּ דִּי מִיסָּעַ
וּוֹאָסָס עַס אַיְזָן זַיְן נָאָמָעַן.
צַיְעַן רַופָּט אִים פִּיטָּעַר,
צַיְעַן רַופָּט אִים הַמָּן.

איינְעַ רַופָּט אִים — דַּזְשָׁאן,
אָ צְוַיִּיתָעַ רַופָּט אִים — דַּזְשָׁעַק.
אָ דְרִיטָעַ רַופָּט אִים — דַּזְשִׁים,
אָ פִּירְטָעַ רַופָּט אִים — מַעַק.

און אָ פִּינְפְּטָעַ קְלֻעָּרְטַּ בֵּי זִיךְרָה:
ער קוּקְטַּ אֹוִיס אֹזְזִין.
און באַשְׁלִיסָט אָזָרְפָּן אִים
וּוְעַט זַי פִּיק עַנְיִין.

זו געדענ侃ען אלע נעמען
אייז פאר טשאמביין שוווער.
טרעפט אמאָל או ער אליין
פֿאַרגעַסְט, אוֹ דָּאַסְ אַיְזְ ער.

אויף זיין בעטל אויסגעצויינֶן
לייגט ער זיך אונֶן טראכט.
ציילט אַיְזְ זיך די אלע נעמען.
יאָ, ער האַט שוין אַכְט.

טשאמבי אַבעַר קעַן ניט רועַן,
קעַן ניט שלאָפָן, קעַן ניט עַסְן.
אונֶס דָּאַכְט זיך אַים כְּסֶדֶר,
ער זיין נאמען האַט פֿאַרגעַסְן.

פאַקְט ער איין זיין אַרְעַם פֿעַקְל
אונֶ ער ווֹאַרְפְּט אַ לְעַצְטָן בְּלִיק.
לאֹזְט די מִיסְעַס מִיטַּן קִיטְשָׁן
אונֶ ער פֿאַרט אַהֲיִם צְוִירִיק.

מיסטר, מיסטר, פלייעז א סענט!

קינדער שווארצע, ניט געהען
— ווי מען וואלט אן זי פארגען —
דריינן אום זיך אין די גאסן,
ניט געללאפּן, ניט געוואשן.

שטעלן אוים די דארע הענט :
מיסטר, מיסטר, פלייעז א סענט !
טרעפט אמאָל, או וו-ניט-וואָ
וואָרְפַּט א סענט זי איינער צו.

שטרעken אלע אוים די הענט,
יעדעָר כאָפּן וויל דעם סענט.
גיט דער סענט א קייקל זיך
אוֹן פֿאַרְשׂוּנוֹן וווערט אוֹיף גִּיה.

געמט עט א מיגוט צי דריי,
ביז א צוּוִיטָעָר גִּיט פֿאַרְבַּי,
שטעלן ווידעָר אוֹים די הענט :
מיסטר, מיסטר, פלייעז א סענט !

דער טרייט פון אָ פרײַנִץ

האט אמאָל געהאט אָ מלך
אָ בנ-יעיד גאָר אָ פראָכט,
און האָט אָנגעוזאגט די דינער
אַים צו היטן טאג אָון נאָכט.

גייט דער פרײַנִץ אַרומגערינגלט
מייט באָדינער אָון אָ ברעאג,
היט מען אַים פון אַלע זייטן —
נייט אַראָפֿצּוֹגִין פון וועג.

דאָרָף דער פרײַנִץ זיך נעמָען אַנטאָן,
קומוּן דינער גאָר אוּיפֿ גיך.
איינער טוט אַים אָון דאס היטל,
טוט אָ צוּוִיטער אָון די שיך.

און אָ דְרִיטְטָעָר שְׁמִירָת זִין פְּנִים
מייט אָ שְׁמַעְקָעְדִּיקָן מִיבָּץ.
און אָ פִּירְטָעָר פּוֹצֶט די גַּעֲגָל,
וואַי עַס פְּאָסְטָט זיך פָּאָר אָ פרײַנִץ.

אוון דער פרינץ ער זיצט איז פאלאץ
זיצט אוון קוקט נאר אויף די ווענט.
וויל ניט שיין איז פאר די פרינץ
איינצושמירן זיך די הענט.

פלוצלונג וווערט אין לאנד א טומל —
ס'אייז דער פרינץ געווארן שוואָר.
קומען, לייפּן — אונטערטאנען,
יעדער ברענגט אין אנדעָר זאָר.

וְוַיָּלֶן זִי וּוַיִּסְׁזֹן, אֵז בַּיָּם מֶלֶךְ
אֵז דָּעַר פְּרִינְצַׁ דִּי קְרוֹנוֹן פּוֹן קָאָפֶן.
אֵז וְאֵל חַלְילָה עֲפָעָס טְרַעְפָּן,
קְבָּעָן פּוֹן וִינְגָּעָן עַר אַרְאָפֶן.

האט דער מלך גלייך באפויילן
קומווען זאלן ווינטן באלאד.
זאלן ברענגןען די מאכשפים,
וועעלכע ווועגען טיף אין ואלאד.

אוון זי זינען אַנְגָּעָקָומָעָן
פָּוֹן דִּי וּוִינְטָן שְׁנָעֵל גַּעֲבָרָאָכֶת.
אוון דִּי כִּישְׁוֹף-מַאֲכָעָר זִיכָּן
איין דעם פָּאַלְאַץ טִיף פָּאַרְטְּרָאָכֶת.

**מִאָכֵן כַּיְשׁוֹת, זָגֵן שְׁפָרוֹכוֹן,
הַקּוֹקָן טִיף אֵין זִין גַּעֲזִיכְטָ.**

קומט צוגיין א מאן אין אלטען,
— ניט געוווארט סייזאל וווערן טאג —
לאנגזאם גיט ער צו צום מלך
אוון ער גיט צו אים א זאג :

העיר זיך צו, אדוני מלך,
ללייג דיין אויעדר צו און העיר,
פְּפָאָר מײַן טיפֵן עַל טעַר דָּאנָק אִיךְ,
וּזְוֹאָס אִיךְ האָב גַּעֲרָבֶעֶת שׁוֹעָר.

— אָאֵל דַעַר פְּרִינְצָ אַ שְׁמִידַ נָאָר וּוּעָרָן —
שְׁמִידַן אַיְזָן פּוֹנְקַט וּוּאַיְדָ —
אַיְדַ פָּרוֹזִיכְעָר דַיְר, מִיְן מֶלֶךְ,
כְעֻזּוֹנְטַ דַעַר פְּרִינְצָ וּוּעָטַ וּוּעָרָן גִּיבָ.

אויפגענונגען איז דער מלך
מיט צארון און מיט וויי,
אנגעוקט האט ער דעם אלטן
אוור גענטפערט אים איזו:

— ארבעט, ארבעט איז געגעבן
 פאר די פראסטע מענטשן נאר.
 פרינצון דארפֿן אומגין לײַדיק
 און ניט אַנְרִיךְן קִין האָר.

גיַ אַהֲיִם, דּו נָאָר דּוֹ אַלְטָעָר,
 — האָט עַר שָׁאָרֶף אַ זָּאָג גַּעֲטָאָן —
 זָאָל דֵּיְזַן פְּנִים זִיד נִיט וּוּיְזַן
 מִיטַּן עַרְשָׁתָן קְרִיְּן פָּוּן האָן.

אָוָן עַס האָט דּעָר מָאָן דּעָר אַלְטָעָר
 פָּאָרְוָן מֶלֶךְ זִיד גַּעֲקָנִיט.
 אָוָן פָּאָרְלָאָזָן האָט דּעָם פָּאָלָאָזָן
 מִיט אַ זִּיעָר שְׂוּעָר גַּעֲמִיט.

אָוָן דּעָר פְּרִינְצָן אַיז אוּיס גַּעֲגָנְגָעַן
 זִינְגְּנְדִּיךְ זִין לְעַצְטָע לִיד :
 בְּעַטָּעָר שְׁטָאָרְבָּן וּוּי אַ מֶלֶךְ
 אַיְידָעָר לְעָבָן וּוּי אַ שְׁמִיד ...